

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér 42. szám. Lamprecht palota,
első emelet, az udvarban.

Pénzt és életet.

— márczius 23.

Ujra boldog hát a magyar: most már hazafi lelkének teljes megnyugvásával adózhatik. Pénzzel és vérrel. Megvan már szavazva a mult év katona-jutaléka és ideiglenesen a most muló hónapok adó-jutaléka is.

Mintha végigzugna az országon egy ijesztő, ellentmondást nem tűrő hang követelése: pénzt és életet. És nem segít semmi: hétfőtől kezdve verbuválnak bizony ha kell, kötéllal és azután behajtják a nagy adót erővel. Persze kiméletesen, ahogy hivatalosan ígéri.

Hát ettől a kimélettől fázik az ország nagy szegénysége, valóságos tavasz hideglelés rázza az embereket. Furcsa kimélet lesz az, akarva nem akarva. Egy és háromnegyed évi adó esedékes most egyszerre. És tavasz van, az az idő, a mikor immár nemhogy adóra, de élni valóra is csak hitele van — ha van és olyan, a milyen van — a ninesetlen embernek, nem pénze. Ilyenkor már rendes időkben sem tud fizetni a hátralékosok tömege, a rendes évnegyedes adóösszegeket sem lehet behajtani, nemhogy arról lehetne szó, hogy másfél előbbi

év adója mellett hajtsák be — kiméletesen — az idén közel két negyedet. Szóval: most őszig a kiméletes behajtás ebben a tulostul agrikultur országban, ahol a kereskedő és iparos s minden nem-bürokrata hivatalu ember kereseti viszonyai a mezőgazdaság évszakaihoz simulva alakulnak, tehát ezidő szerint közszóval: panganak, azt jelenti, hogy jórészt csak önkéntes adófizetést szabad számításba venni. Őszre pedig — őszre pedig a jó isten kezében vagyunk. Ha az a mag, a melyet most vetnek még, vagy talán sarjadzik is már a föl-szántott föld fekete rögei között, gazdagon gyümölcsözik, ha a kalász aransárgára érik, ha rozsdá, féreg és az idők viszontagságai el nem pusztítják, ha a betakarítás jól sikerül, ha ... ha ezer és egy szerencse hiven szolgál és az áldásnak ára is lesz: akkor lesz annyink, hogy a folyó év nehéz adóterhét gondok nélkül leróhatjuk. Ám a mult hátraléka még akkor is kinos teher lesz, a mely csak több kevesebb gazdasági destrukció árán lesz behajtható.

Ha pedig rosz termés következne? Hát arra gondolni sem akarok, mert az most kétszeres nemzeti szerencsétlenség lenne.

De lehet-e arra számítani, hogy őszig az adóbehajtást jóformán szüneteltesse a kormány? Talán ha az általános választások közel volnának. — Így?... Pedig e nélkül a teljes romlásra lehetünk elkészülve.

Mikor pedig ennyi komoly aggodalmat okoz a pénzdó, itt áll fekete gondjaival a másik, még veszedelmesebb: a véradó. Hétfőn már megkezdtek a sorozást és május elején be kell rukkolni. Októbernek elsején ... nótaszóval ment a fiubakának, de most májusra elhallgat a nóta s elszorult szívvel megy a császár zászlaja alá az új katona.

Az is: hogy a császáré az a zászló és nem a magyar királyé. De meg: valami rossz szél fúj onnan Délről, a Balkán felől; veszedelem fenyeget. Czáfolják, tagadják, mégis hire járja: mire az új katona megkapja a régi katonaruhát, tavasz nyílására vérrózsák nyilnak nekünk Maczedóniában ...

Im, így köszönt reánk a most jövő héttel a törvényesség lett új világ. A jelszava: pénzt és életet. Nem: pénzt vagy életet. És ... mindkettőt egyszerre: pénzt és életet.

Sz. Zs.

A nők barátja.

Irta: Fényes Samu.

Hugó ur éli világát, a fővárosban alig van elegánsabb ifju ur, mint ő.

Valamelyes tudományos pályára készülné, mert a mai világban, még ha milliomos is az ember, jól esik ezt a két betűt: dr. a neve elé biggyeszteni.

Nem igen lehet pedig arra szüksége, hogy a tudományával keresse kenyerét. Legalább a világ s jó barátai azt hiszik. Mindenütt ott van, a hol illik ott lenni, mindenkor kifogástalan, izléses laktopánján nincs egyetlen ráncz. Jó barátai azt beszélik, hogy a hét minden napjára van neki egy más pár, mint a hogy más-más nyakkendője van mindennap.

Nem játszik, se nem dorbézol, valami hivatala is van, előkelő, kevés munkával járó, mert minden valamirevaló embernek kell, hogy foglalatossága legyen.

Igy aztán minden jó s nem jó barátja gazdag embernek tartotta. A lányos mamák settenkedtek körülötte, a lányok meg a rosz asszonyok bolondulnak utána. Átkozottul csinos, daliás, diszkrét meglehetősen szerelmes, hallott Richepin és Henry George

felől, ismer mindenkit, tud mindent, nem volt olyan családi titok, szerelmi rejtély, mende-monda, pletyka, a mit ne ismert volna.

Könnyű is volt megtudnia mindent, hisz a nők barátja.

A barátságát persze az ő sajátlagos értelmében kell venni. Soha senkinek — már mint férfinak — szívességet nem tett, elegáns modora pedig olyan imponáló, hogy töle lehetetlen volt megtagadni valamit.

Az asszonyok körül egészen más. Apró szívességeket tett nekik, titkaik letéteményese, néha két összekocoztant szeretőt is kibékített. Titkait megőrizte legalább látszólag, csak olyanoknak beszélte el, a kiket saját titkuk kényszerített titoktartásra.

Egyszer-másszor ennek a révén ki is zsákmányolta a helyzetet. Csodálói azt beszélik, hogy alig van a társaságban asszony, a kivel már viszonya nem lett volna, — a mely persze mindig épp oly könnyen felbomlott, mint, a hogy kötődött. Hűséget nem kívánt senkitől, nem is érezte magát adósnak vele. A szerelmet körülbelül olyanforma emociónak tartotta, mint egy jó vacsorát, a melynél éppen két üveg pezsgőt iszik meg az ember — egy kis

kellemesen izgató mámor, melyet félóra alatt kiizzad az ember.

Rosszakarói ugyan beszélték tavaly, hogy nagyon hevesen udvarolt egy gyönyörű, emelkedett lelkű leánykának, a ki milliomos nagybátyjának volt a kedvence. Az egész világ azt hitte, hogy egyetlen örököse lesz. Hanem a nagybácsit Wiesbadenben a guta ütötte meg hirtelen s halála után a leánykánál közelebbi izü rokonok vitték el a milliót, mert végrendelet nem maradt. Milyen gonoszul könynyelműek is néha azok a nagybácsik.

Néhány hónap mulva a leány megmérgezte magát arzenikummal.

A mendemonda akkor azt beszélte, hogy Hugó okozta a leány halálát — házasságot ígért neki, talán tovább is ment a kelletemél, — a millió elmaradása után pedig ő is elmaradt.

De hát ki tudja, igaz-e? A temetésen egy myrtuszkoszorút küldött a koporsóra, sőt ő is ott volt a gyászmenetben ... Nem igen lehetett olyan dolgot elgondolni egykönnyen, a mi őt a sodrából kihozza.

Lehet különben, hogy az egész igaz se volt.

Meleg van, leheveredett diszkrét csin-

Tavaszi ruhák tisztítását

kifogástalanul teljesíti

HRABÉCZY ANTAL

ruhaf stó és vegyszerteti tisztító intézet

DEBRECZEN, Széchenyi-utca 42-dik szám.

A kiskereskedelem helyzete.

— márczius 23.

Százezer és százezer ember és megannyi család; a társadalomnak számtalan tevékeny tagja, az államnak ugyanannyi kötelességtudó polgára igyekszik kenyerét a kereskedelem üzése útján megkeresni, a váliakra nehezede szociális és polgári kötelességeket teljesíteni.

Küzd és fárad a kiskereskedő, a nap 24 órájából 16—18 órát áruasztalánál a közönség szolgálatában tölt el, dolgozik összehasonlíthatatlanul, többet mint egy közönséges napszamos; foglalkozása folytatásában üzleti tőkéjét és neve becsületét kockáztatja és foglalkozása nemcsak testi erő, de szellemi képességeket is megkövetel és minden testet-lelket élő tevékenysége és kockázatai fejében nem igényel egyebet, minthogy élni tudjon, minthogy élni hagyják.

Amde nem hagyják! Mesterségesen támasztott, leküzdhetetlen akadályokra bukkan, melyek munkája sikerét megsemmisítik, lerokkad a váliakra halmozott terhek alatt és hasztalan könyörög, nincs, a ki panaszát meghallgassa, nincs, a ki sérelmeit megszüntesse, pedig hát nem is kér egyebet, mint jogot arra, hogy dolgozhasson s munkája szerény gyümölcseit élvezhesse. A kereskedők s különösen a kiskereskedők sérelmeinek megszüntetése, óhajaiknak teljesítése ugyanis nem vonná maga után más társadalmi osztályok megterhelését s így önként felmerül a kérdés, miszerint miként történhetik tehát az, hogy mindezek ellenére a kereskedők küzdelmeik közepette a társadalmat és az államhatalmat — legalább addig — nem melléttük, de velük szemben találják. S ha ennek okait kutatjuk, úgy be kell vallanunk s ha mindjárt fájdalmat okozunk ezzel, akkor is bevalljuk, hogy ezen szomorú tünetek okait első sorban magukban a kiskereskedőkben és illetve általában a kereskedőkben kell keresnünk.

Sajnálattal kell tapasztalunk, hogy nem ismerik fel, vagy hát nem is akarják felismerni az egyesülés értékét, az egyesülésben rejlő erőt, nem képesek magukat egységes, céltudatos tevékenységre fegyelmelni s inkább szenvednek s elvérzenek, semhogy a passzivitással felhagyva sorsuk javítása érdekében aktív működést fejtenének ki.

Az első és legfontosabb teendő ennek folytán a kereskedők helyzete megváltoztatása, sorsuk megjavítása érdekében, hogy magukat a kereskedőket, onmaguk ellen elkövetett hibáikra, eljárásuk helytelen voltára figyelmeztessük, őket az egyesülés által nyújtott előnyökről meggyőzzük és annak tudatára öbresszük, hogy jobb jövőt csak az egyesülés, csak a szervezkedés folytán remélhetnek s hogy ezt nem egyszerre, de kitartó és céltudatos küzdelem útján érhetik el, a minthogy csak így s nem más eszközökkel harcolnak a társadalom többi elnyomottai is s a miként ezek is csak lépésről-lépésre hatolnak előre a kitűzött utakon.

Szerény nézetünk szerint a kereskedők fentebb vázolt hibái nem csekély mértékben mozdítják elő azon sajnálatos és szomorú tüneteit, hogy a társadalom, a közvélemény nem részesíti a kereskedők küzdelmeit azon támogatásban, a melyet pedig helyzetük szomorú volta s küzdelmeik eredménytelensége folytán megérdemelnének.

Azon tény ugyanis, hogy a kereskedőknek aránytalan kis része áll szervezetben s fejt ki aktív ténykedést, azon balhiedelmet keltheti a nagyközönségben, hogy helyzetük nem oly kétségbeesítő, mint a minőnek azt feltüntetni törekednek. Hozzájárul még ehhez azon körülmény is, hogy sajnos, úgy a társadalom felfogásában, mint a kormány politikájában, határozottan kereskedelem ellenes irányzat uralkodik s valóban érthetetlen eltévelyedéssel a kereskedelem az östermeléssel ellentétben álló életfoglalkozásnak tekintett s így elbánásban is részesült.

Igy lettek beplántálva hazánkba az állami kedvezményeket élvező szövetkezetek eredetileg azon eszme alapján, hogy tagjaiknak a kölcsönösség elvei szerint segítségére legyenek s így lett azokból felekezeti jel-szavakkal, vallási gyűlölködésekkel saturálva a hivatásos s szakmabeli kereskedőknek elpusztítója, a nélkül, hogy egyébként bármely más eredményt is felmutatni képesek volnának, a nélkül, hogy tagjaiknak, vagy a nagy közönségnek bármi előnyt is nyújtanának. Jó és megfelelő törvények hiánya a további oka a kereskedelem s különösen a kiskereskedelem pangásának s nyomasztó helyzetének.

Az ipartörvény semmi irányban sem nyújt védelmet a tisztességes kereskedelemnek, de sőt nagy mértékben elősegíti a kis-

kereskedők helyzetének rosszabbá válását. Fogyatékosságainak kell tudnunk azt, hogy a kereskedők megélhetését alapjában megátámadó tisztességtelen verseny napjainkban oly hallatlan mérvet ölt, mely azután a tisztességes kereskedelemnek nem csak anyagi, de nem kevésbé káros erkölcsi hátrányt is okoz.

A kötelező vasárnapi munkaszünet is felette sérelmes a kiskereskedelemre és alkalmas nyomasztó helyzete még rosszabbá tételére, holott pedig azon szociális szempontok, melyek a vasárnapi munkaszünetnek kiterjesztését indokolták, nevezetesen a kereskedelmi alkalmazottak érdekeinek a megóvása, a kiskereskedőknek fenn nem forognak, miután ők — elenyésző csekély kivétellel — segéd alkalmazása nélkül folytatják szerény üzletüket s így minden tekintetben jogos és méltányos azon kívánságuk, hogy tőlük e czime a munkálkodás joga meg ne vonassék s ők legalább vasárnap délig üzletükben dolgozhassanak s kenyerüket megkereshessék.

Adórendszerünk végtelen fogyatékos-sága: az adókulcsoknak az adózási képességgel szemben aránytalan megállapítása s ezenfelül még a kereskedőkkel szemben a lehető legméltánytalanabb adókövetési eljárás és a túlságzott és méltánytalan fogyasztási adók s illetékek rendszere tetőzik be végre az okoknak azon hosszú láncolatát, a melyek a kereskedelem s különösen a kiskereskedelem jelenlegi nyomasztó helyzetét előidézték s nemcsak az egyéneknek, de a köznek is végtelen kárára és hátrányára van, hogy ezen szomorú állapotot állandósították. A progresszív adórendszernek behozatala és adómentes lét-minimumnak törvényei megállapítása a fogyasztási adóknak és illetékeknek méltányosabb rendezése vagy legalább a kereskedelemnek ezen terhektől megszabadítása volnának azon orvosszerek, a melyek a kereskedők s általában a társadalom egész középosztályának ezen sérelmeit orvosolhatnák, de ezen reformok az utópiák országába tartoznak s megvalósításukat még csak remélnünk sem lehet. Eppen a kereskedők szerfelett csekély összetartása s sajnálatos szervezetlensége folytán végtelen előnyt jelentene a kereskedelem természetes fejlődésének biztosítására a kötelező társulás eszmájének törvényi szabályozása.

Jól tudjuk, hogy végtelen hosszú időre ez is az ábrándok közé sorolható s

nal berendezett legényszobájában a farkasbőrrel bevont pamlagra.

Szemben vele a borszáken az édes apja ül, ki se nem földesúr, se nem bankigazgató, hanem egy vidéki pénzügyintézetnek a hivatálnoka volt. Öszbecsavarodott, ránczok barázdálta 50 éves ember. Nagyon sóhajtott időként, de a fiu csak szivja egyhanguan, közönyösen egyiptomi cigarettáját.

— Hát csak mondd el szaporán, a mit okvetlenül tudnom kell, — egynegyed órában van még, várnak.

— Jaj édes fiam, hogy is kezdjem el . . . látod, igen sokba kerültél . . . pedig én azt gondoltam, hogy vén napjaimra te fogsz én rajtam segíteni. A hugaid, öcséid is felnőnek, igen sok kell.

— Apa, csak ezt akartad elmondani.

— Fiam, mindig a régi vagy, — pedig, de mást vártam tőled . . . Az öreg letörölve verejtékét homlokáról — . . . mintha szót keresett volna.

— Hat év óta vagy a fővárosban s ez alatt legalább 15,000 forintot költöttem rád.

— Ha pontosan akarod tudni, krajczárig megmondhatom, mert felírtam mindent. Biz az felrughat ennyire. Nem olesó az élet a fővárosban.

— Hát látod, fiam, az enyémből nem tellett az a 15,000 forint, s ha nem tellett . . .

Nem igen folytathatta, mert egyszerre csak zokogásba fult a szava.

Erre mégis csak fölemelkedett a pamlagra az ifju ur.

— Nos?

— Nos, hát ha nem tellett, nekep pedig kellett a pénz, mindig halaszthatatlanul kellett . . . nagy bizalommal voltak irántam, becsületesen is dolgoztam 30 éven át a banknál s ha te nem vagy . . . ha te nem vagy . . . becsületesen is lettem volna máig is.

Itt újra elfogyott a nagy embernek a a szava s nyöszörögve, fuldokolva, kezét tördelve sirni kezdett.

A fiu odalépett és sugva, nehogy a falak hallják, kérdé:

— Hiányzik valami?

— Hiányzik, hiányzik, mindenemet odaadtam és még mindig . . . 5000 forint.

— Ezt kár volt tenned — az ember vigyáz magára. Tudják már?

Ez egyszer mégis csak elsápadt.

— Nem tudják, nem is fogják megtudni, jó barátaim voltak ott . . . az 5000 forint hiányt fedezték, a bank elbocsát, nem szólnak senkinek — még elbocsátó levelet is adtak.

Nagy kő szállt le az ifju ur szívéből. Nem kedves dolog fővárosi gavallérnak lenni, ha az embernek az apja bűnvád alá kerül.

— Sebaj édesapám, csakhogy a legrosszabbon tul vagyunk.

— Baj az, igen nagy baj, mert kenyér nélkül maradtam, mi lesz velem, — mi lesz velünk! Hát lásd én azt gondoltam, hogy vannak neked előkelő, befolyásos ismerőseid, a kik . . .

— Tévedsz apa, — azokra az előkelő ismerősökre magamnak is szükségem van,

különben is csak addig számíthatok rájuk, a mig — igénybe nem veszem őket. Hanem hát nem vagy te utolsó ember, megkeresed te a kenyeredet, ne félj . . . De most nem kell, tudod, várnak, a negyedóra időm letelt. Most még fontosabb reám, hogy figyelmes legyek az emberek iránt. Hol lakol?

Es kezdett öltözködni, — elegáns, udonatuj szmokingot vett, a nyakraválóját nagy gonddal megigazította, — a sok sötétpálca között kiválogatott egy ébenfából való ezüst monogrammosat és készült kifelé.

Az öreg ember csak nézte, nézte, a szemei könnyel teltek meg, elfacsarodott a szíve. Hát így osztja meg a természet az adományait, — az egyiknek ad nagy szívet, a melyik a saját maga átka, a másiknak pedig nem ad semmi szívet és ez megint másnak az átka.

— De hát fiam! . . . de megint csak elfult a hangja, sirni pedig restelt ez előtt az idegen elegáns ur előtt.

— Apa, hol találak 8 órakor?

— Sehol, megyek haza az esti vónattal.

— Adieu, apa, sietek. Heveredj le itt, a mig a vonathoz mégy.

Es elsietett, mert várták. Légyottja volt . . . egy mellesokrot akart rendelni egy hölgynek, már a virágárus bolt előtt állott, mikor eszébe jutott valami.

— Egy csokor, az sok mostani viszonyaim között, elég lesz egy szál szegfű.

De két szálát vett, egyet a saját gomblyukába.

egy ennek pótlására az egyesület és társulat hirdető és szorgalmazó sajtó áldásos tevékenységének előnyeire utalhatunk s a sajtóra kell áthárítanunk azon nem kicsiny feladatot, hogy a kereskedelem vitális létérdekeit a kereskedőknek szervezkedésre, egyesülésre, felhívásával megvédelmezze.

Dr. L. Zs.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Márczius 23. szerda: Lady Windermere legyezője, színmű. (B. bérlet.)

Márczius 24. csütörtök: Don Cézár de Bazán, vígjáték. (C. bérlet.)

Márczius 25. péntek: Sulamith, daljáték. (A. bérlet.)

Márczius 26. szombat: Casanova, daljáték. (Bérletszűnet.)

Márczius 27. vasárnap: délután A vasgyáros, színmű, este Aranyvirág, daljáték. (Bérletszűnet.)

A karszemélyzet napja. Mint eddig szokásban volt, e színi idényben is juttat Makó igazgató egy napot a karszemélyzetnek, mely hivatalos lesz az ő nehéz — mondhatjuk legnehezebb szerep körüket — kissé megaranyozni. Ez alkalommal a ránkjövő hétfői napot — márczius 28-ikát jelölte ki a direktor, a midőn bérletben színek kerül dr. Balkányi Emil orvos szindarabja: „A bájital”. A darabnak bérletben bemutatása és egyéb levonások, napi költség stb. folytán a tiszta jövedelemből nem nagyon épülnének a mi cérek kardalosságaink és szorgalmas kardalosságaink; de nem is ebből remélnek ők egy kis pénzmagot, hanem abból a nemeszívű adományokból, melyeket a színiügylet, a Casinó, a színházi bérlők és általában a színműpartoló közönség körében gyűjtenek s melynek előreláthatólag kielégítő eredményét a mondott előadás alkalmával nyújtják át a karszemélyzetnek. — A gyűjtés a legjobb kezekben van, a menyiben annak szervezését Komlóssy Arthur színiügyleti elnök ur vállalta el s nála a színiügylet és a színházi bérlők iver van; a Casinó-ívet Szunyogh Sándor elnök kezdette meg és az Zengey János casinói felügyelő gondozására bízott; a pénzintézetek és vállalatok aláírási ívét Bodnár Géza ügybuzgó kezeibe tették le s ezenkívül úgy értesülünk, hogy magánosok körében is folynak gyűjtések. *Igy tehát a siker biztos!*

Czigányélet. Dankó Pista népszínműve a Czigányélet került tegnap este színi. Az előadás gördülékenyebb volt az elsőnél és a szereplők közül különösen Krémer, Faragó, Szilágyi arattak sikert. Elismerést érdemel még Hegyi Lili, Ebergényiné, Jeszenszky és Iványi.

Színházi hírek. Ma este lesz a reprize Wilde Oszkár 4 felvonásos színművének. — Csütörtökön lesz a bucsuja Klenovits Györgynek, színi kerül Demesy és Dumanoir 5 felvonásos színműve a „Don Cézár de Bazán”, melyben a czimszerepet Klenovits játssza. A délutáni közönségtől vasárnap délután bucsuzik Klenovits, színi fog kerülni a „Vasgyáros”, melyben szintén a czimszerepet játssza. — Hétfőn lesz a karszemélyzet jutalomjátéka, színi kerül dr. Balkányi 3 felvonásos népszínműve, a „Bájital”, melynek a ze-

néjét B. Bódy Ella szerezte. A népszínmű után hangverseny lesz, melyben részt vesznek Karacs Imre, Sebestyén Géza, Hahnel Aranka, Faragó Ödön, Vámos Jenő és Telekán Valér.

TARKASÁGOK.

Kutyahistoria.

— márcz. 23.

Pajtások, ne fintorítsatok annyira az orrotokat, ha kutyahistoriát mondok is, — de igazán nem közönséges az eset. Meglehetősen félreeső helyen lakom, magában álló házban. És megtörtént egyszer, hogy éj idején betörök hatoltak be hozzám és megraboltak.

— Házörző ebet kellene tartanunk, mondtam a feleségemhez.

— Az már igaz, felelt az öregem. Szerettem hát egy kutyát, a melyről a kereskedő elmondta, hogy hetedhét országban sem találék annál ügyesebb és okosabb állatot. Harmincz shillinget adtam érte.

— A kutyában csakugyan dicséretes hajlamok voltak. Ha valami idegen ment el a házunk előtt, derekasan megugatta. Biciklistákat mérföldekig üldözött és mindenképen azon volt, hogy kiharapjon egy darabot a gummiból. Aztán nagyon tanulékony volt és látszott rajta, mennyire örül, ha megbiztam, hogy vigye szájában az esernyőmet, a botomat vagy valami csomagot.

Szóval, nagyon meg voltunk vele elégedve.

Körülbelül egy hónapig volt nálunk a kutya, a mikor egy éjjel a feleségem oldalba lök.

— Apjukom!

— Mi baj?

— Azt hiszem, járnak a pitvarban...

— Ugyan...

— Betörték hozzánk!

— Ugyan, kérlek... Álmodozol.

— De nem, ha mondom...

— Bizonyára a macska...

— Nem, nem. Ezek emberi léptek.

— Ugatott Sasa?

— Nem.

— Akkor hát...

De az asszony nem nyugodott. Fel kellett kelnem, hogy a dolog után nézzek.

Nesztelenül jutottam az ebédlőig. Az ajtónál hallgatóztam. Csakugyan odabenn dolgoztak. Hirtelen benyitottam.

Két álarcos ember feszegette a szék-renyit.

A mint engem megláttak, kiugrottak az ablakon és elillantak.

— Hát a kutya?

— Ott volt az is, de nem birt ugatni.

— Miért nem?

— Dolga volt. És nagyon el volt foglalva a dolgával.

— Hát mit csinált?

— Szájában vitte a betörök lámpáját és úgy világított a gazembereknek.

NAPI HIREK.

— **Városi tisztifőgyűlés választás.** Az e hó 28-án tartandó városi közgyűlés legfontosabb tárgya lesz a városi tisztifőgyűlési széknek választás utján való betöltése.

A pályázatot meghirdették annak rendje-módja szerint, a pályázati kérvények benyújtásának határideje lejárt s ugy ez állásra, mint az esetleg megüresedendő alügyészi és a gyámpénztárnoki állásra be is érkezett egy rakás pályázat. — Hanem, hogy kik pályáztak ez állásokra, az titok, miután többszöri sürgetésünk, a közönség jogos óhajta daczára Domahidy Elemér főispán egyenes és félre nem érthető utasítással megtiltotta, hogy a pályázók névsorát a lapok tudósítóinak kiszolgáltassák. Egyideig azt hittük, hogy ez csak egyszerű szeszély kifolyása, felületese nemtörődömség eredménye. — Most azonban már mást nem gondolhatunk, minthogy a feltámadt Tisza-korrupció erőszakossága akar ebben a dologban közrejátszani, még törvények és szokások megsértése árán is. Nyilvános pályázatoknál joga van a nyilvánosságnak követelni a pályázók neveit, hogy a közönség tájékozást szerezhessen s hogy a választásnál a közhangulat és közóhajta érvényesüljön a közgyűlési teremben s nehogy a kandidáló-bizottságban holmi felsőbb befolyások fojtsák el az adófizető közönség óhajtaát. Régi jogainknál fogva megköveteljük, hogy a pályázók nevei a közgyűlés előtt nyilvánosságra hozassanak, utóvégre a közgyűlési terem nem alkalmas szembekötődsdi játéokra.

— **A Thaly Kálmán jóbarátai.** Az ősz kurucz vezért, mióta sikerült a békét helyreállitania, iszonyuan körüludvarolják a kormánypárti képviselők.

„Drága Kálmán bátyám!”

„Édes kurucz!”

„Egyetlen Thaly bácsi!” és más kedvességeket csak úgy ontja a sok kormánypárti ajak.

Hétfőn meg hirül vitték neki az aranyplaqette eszméjét, a mely szintén eleven miniszteri főből, a Berzeviczy Albertből pattant ki. Thaly, mikor meghallotta, hogy megint a mamelukok szándékoznak őt ünnepegni, igen savanyu arcot vágott.

— Thaly bácsi, kérlek, mondd csak őszintén, mit gondoltál most? — kérdi Nyegre László az ősz kuruczot.

— Hát — válaszol ez kelleetlenül — csak annyit, hogy ha már nem sikerült köztetek ellenséget szereznem, legalább óvna meg az Isten a jó barátaimtól.

— **Személyi hír.** Dr. Fényes Samu, a kiváló drámaíró, rokonai látogatása céljából Debreczenben időzik.

— **A ref. egyház az árvák-nak.** A debreczeni ref. egyház az 1903. évben is felebaráti szeretettel gondoskodott az árvákról. Ki tudná azt megmondani, mennyi nyomorúság, szűkölködés fakasztotta könyet törült ki az árvák szeméből, a kiknél igyekezett helyettesíteni az elhunyt szülőket. A Mária Terézia alaphól 10,871 korona és 80 fillért utalt ki, az egyházi árvatanulók pénztárából pedig 2594 koronát. —

Tehát összesen 13,465 korona 08 fillérrel segítette, gyámolította a segélyre szoruló, de arra minden tekintetben érdemes árvagyermekket. Ezen felül mintegy 400 gyermeket látott el ingyen tanfolyammal, tanszerekkel és kézimunka anyaggal.

— **Esküvő.** A debreczeni előkelő társaság egyik bájos, nagyműveltségű és legszebb leány tagjának, Szabó Margitnak, Szabó Kálmán kamarai elnök leányának ma esküdtök örök hűséget gömöri Havass Gábor főhadnagy, a váci honvédszázad tisztikar rokonszenves tagja. — A násznagy tisztet dr. Fráter Imre bihari főorvos és Havass Imre közigazgatási bíró töltötték be. Az anyakönyvi hivatal előtt délután 4 órakor ment végbe a polgári szertartás, melyet 5 órakor a menyasszony szüleinek házában az egyházi esketés követte. A boldog ifjú párra K. Tóth Kálmán lelkész adta az egyházi áldást, este az „Angol Királynő”-ben nászlakoma lesz, melyen kizárólag csak a család tagjai vesznek részt, mintegy százan. Az új pár holnap reggel a gyorsvonattal Bécsbe utazik, a hol ez időszakra a véglegény lakik, amennyiben a legfelsőbb lovas iskolához vezényelték ki egy évre.

— **Uj ügyvéd.** Serli Jenő dr., a debreczeni törvényszéki jegyzői kar rokonszenves tagja, az ügyvédi vizsgát letette. Serli dr. továbbra is a bíróságnál marad.

— **Dr. Ujfalussy József ünneplése.** A debreczeni orvos-gyógyászati egyesület dr. Ujfalussy József tiszteletére királyi tanácsosa törvényt kinevezése alkalmából f. hó 24-én este fél 7 órakor saját helyiségében diszközgyűlést tart. A szokásos áldomás ezúttal elmarad.

— **A főkapitányi állás betöltése.** A városn közönsége még mindig bizonytalanságba van az iránt, ki ül Debreczen város elhunyt, érdemekben gazdag volt főkapitányának, Boezkó Sámuelnek örökébe. A főkapitányi állás betöltése a szervezeti szabályzat értelmében kizárólag a főispán hatáskörébe, az ő kinevezési jogai közé tartozik. Nehéz kérdést képez ennek a nagyfontossággal bíró állásnak közmegelegedésre történő megoldása. A kombinációk tág teret nyújtanak a találgatásra, de hogy a forgalomba hozott nevek közül melyiket nevezi ki főkapitánynak a főispán, ez irányban döntés, elhatározás még ma sem történt, úgy, hogy ma épp olyan a bizonytalanság e téren, mint hetekkel ezelőtt. A főkapitányi állás betöltése azonban soká nem késhezik. Sokféle indok teszi szükségessé a főkapitányi szék mielőbbi betöltését, melyek között legfontosabb az, hogy a debreczeni rendőrséget mielőbb egészen ujjonnan kell szervezni. Ugy tudjuk, hogy a főkapitányi szék nem sokáig marad már gazdátlan. Domahidy Elemér főispán a főkapitányi állásra nyilvános pályázatot hirdet. A pályázat legközelebb, a husvéti ünnepek után lát napvilágot és azután, legkésőbb április végére kinevezi Debreczen város új főkapitányát.

— **A Kaszinó közgyűlése.** A debreczeni Kaszinó márczius 27-én d. e. 10 órakor tartja évi rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgyai: 1. Évi jelentés. 2. Hatá-

rozathozatal az 1904. évi zárszámadás és vagyonmérleg felett es felmentvény megadása. 3. Az 1904. évi költségvetés megállapítása. 4. A gazdai tisztség betöltése egy évre. 5. A titkári állás betöltése egy évre. 6. A sorrend szerint kilépő 12 választmányi tag és megüresedett 3 választmányi tag helyeinek betöltése. 7. Indítványok. — Felhívjuk rá az érdekeltek figyelmét.

— **A Rákóczi-utca kövezése csatornázás nélkül.** Az új piaci szabályrendelet értelmében a piac egyrésze a Rákóczi-utczán van. Ugy azonban, hogy a Rákóczi-utca volt, nem lehetett piacot ott létesíteni. A por- és sártenger tette ezt lehetetlenné. A tanács e végből elhatározta a Rákóczi-utca kövezését. Az mindenesetre üdvös és helyes dolog volt, de a kövezés csak felemunka, mert a Rákóczi-utczának nincs csatornahálózata. Igaz ugyan, hogy a tanács csak ideiglenesen, tekintettel annak elodázhatatlan szükségességére, határozta el az utca kikövezését, még sem fogadhatjuk el azt az indoklást, hogy a csatornázást az általános csatornázás kérdésével óhajja megvalósítani. — Ez a kérdés évtizedek óta napirenden van és alighanem ugyancsak évtizedek múlva valósul meg. Addig tehát a Rákóczi-utca csatorna nélkül lesz. A burkolat, (csak az utca két oldalán lesz kőburkolat, a közepe továbbra is por és sártenger marad,) így, csatornázás nélkül mit sem ér. A sártenger megmarad, mert a viznek nem lesz lefolyása, meggyűl a kövezeten és akkor aligha áruhatnak ott. Fontolóra kellene venni a tanácsnak ezt a dolgot és nem várni a csatornahálózat beláthatatlan jövőben történő kiépítésére, hanem most sürgősen kellene kimondani és elrendelni a Rákóczi-utca csatornázásának elkészítését.

— **Az általános csatornázás évek óta húzódó ügyét felszínre hozza a főmérnök.** A főmérnök ugyanis azt indítványozza, hogy azt a bizottságot, melyet még 1901-ben megalakított a közgyűlés, de a melyet azóta egyszer sem hívtak össze, újból alakítsák meg, a mennyiben az akkor kiküldött bizottságnak egy-két tagja elhunyt, mások pedig megszűntek a törvényhatósági bizottság tagjai lenni.

— **Bábaképezde, kulturpalota, siketnéma-iskola létesítése.** A városi közgyűlés már régebben kimondotta, hogy Debreczenben több szükséges intézményt létesít. Azok közé az intézmények közé tartozik elsősorban a bábaképezde, a kulturpalota, a siketnéma-iskola. — Ugyanakkor, mikor a közgyűlés ezeknek az intézményeknek létesítését elhatározta, Kovács József polgármester elnöklésével bizottságot küldött ki a végből, állapítsa meg, hol lennének elhelyezendőek ezek az intézmények. A bizottságot Kovács József polgármester ma délután 4 órára ez ügyben értekezletre hívta egybe.

— **A zenede újabb hangversenye.** A debreczeni zenede saját helyiségében vasárnap este, a debreczeni egyetem s a zenede tanári segélyalap javára fényes, igazi műelőzetet nyújtó nagy hangversenyt rendez. A gazdag változatos műsor a következő: 1. A művészi hatás és a közönség. Irta és felolvassa: dr. Tüdös Kálmán. 2. Liszt F. „Paulai Szt. Ferencz a hullámok fölött” című, II. legendája. Zongorán előadja: Wendel-Hammerstedt János. 3. Goldmark K. 28. mű. Hegedű verseny. Andante. Allegro moderato. Előadja: Fűredi Sándor. 4. Verdi J. Trovatore dalműből Eleonora nagy áriája. Éneklő: Balkányi Bódi Ella urhölgy. 5. Svendsen J. S. 26. mű. Romance. Wieniawski H. Scherzo

e Tarantelle. Előadja: Fűredi Sándor. 6. Mascagni P. Ave Maria a „Paraszt becsület” dalműből. Éneklő: Balkányi Bódi Ella urhölgy, harmonium, zongora és hegedű kísérettel. 7. Donizetti—Liszt. Abránd Lammermoori Lucia felett. Zongorán előadja: Wendel-Hammerstedt János. — Az éneket zongorán kíséri: Berger Mór urhölgy, a hegedű számokat: Benkő Miksa. E hangversenyre jegyeket előre válthatni márczius hó 25-től kezdve Tóth Béla egyleti pénztáros ur gyógyszerárában. Üdöhelyek ára: a hat első sorban 3 korona, azontul 2 korona. Bemeneti jegy 1 korona. Kezdeté este 7 órakor pontban.

— **A Debreczeni Első Takarékpénztár által a m. kir. gazdasági tanintézet hallgatói segélyző-egyletének adott 30 korona adományért ezuton is hálás köszönetet mond az egyesület elnöksége.**

— **A verseny sehol sem nagyobb napjainkban, mint a napi sajtó terén.** Krajczáros, meg két krajczáros lapok teremnek gomba módra; mások függetlennek hirdetik magukat, holott vagy a kormány vagy egy nyereszkes pénzesoport diktálja elveiket. A valóban intelligens magyar olvasó közönséget azonban már nem lehet félrevezetni, nem lehet eltántorítani régi, megszokott lapjától, mely érdeket híven szolgálja s melyet épen bátor szókimondásáért és függetlenségéért szeretett meg évek hosszú sora óta. — Ilyen lap a Pesti Hirlap, mely napjainkban kétségtelenül a legkedveltebb, legelterjedtebb napilap, független a kormánytól, pártoktól és érdekcsoportoktól, szabadelvé megalkuvás nélkül és a demokrata minden ízében. A Pesti Hirlapot ma is, mint már negyedszázad óta mindenkor, a politikai és szépirodalmi írók legjelesebbjei támogatják. Legtartalmasabb, legváltozatosabb és legnagyobb terjedelmű napilapjaink között. Speciális rovatokkal és speciális kedvezményekkel az olvasóközönség részére. — Minden előfizető ajándékkul kap évenként egy díszes nagy képes naptárt, kedvezményes áron járathatja a legjobb divatlapot. Művelt ember ma már nem lehet el ujságolvasás nélkül, kivált mikor szenzációs események vannak készülőkben, mint az idén. Azért magunk részéről is csak melegen ajánlhatjuk a Pesti Hirlap megrendelését, melynek előfizetési ára egy óra 2 korona 40 fillér, negyedévre 7 korona s a Divat Szalonnai együtt 9 korona. Az előfizetést a kiadóhivatalba (Budapest, V. Váci-körút 78.) legjobb postautalvánnyal küldeni. Onnét mutatványszámokat is lehet kérni.

— **A temetkezési egyesület közgyűlése.** A Debreczeni Első Temetkezési-Egyesület mint Szövetkezet 1904. évi márczius hó 27-én, azaz vasárnap délután 3 órakor Debreczenben, Csapó-utczán, a Korona-vendéglő dísztermében évi rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság által előterjesztett s a felügyelő-bizottság által megvizsgált 1903. évi mérleg az igazgatóság s felügyelő-bizottság évi jelentésével. — 2. Lemondás folytán üresedésbe jött igazgatósági, ügyészi, felügyelő-bizottsági, pénztárnoki, pénztári ellenőri s választmányi tagsági helyek betöltése, illetve újból választása. 3. A vezetőségnek a felmentvény megadása. A megjelent tagok az alapszabályok 17-ik §-a értelmében gyakorolják jogaikat.

— **Megőrült leány.** A külső gazdasági tanintézetből telefonon jelentették tegnap a rendőrségnek, hogy egyik ottani alkalmazott leánya Groszmann Emmán as elmebetegség jelei mutatkoznak. Megőrült a szegény teremtés s uty viselkedett, hogy közveszélyessé vált. A rendőrség a megtévelyodott leányt további intézkedésig beszállította a városi kórházba, a hol azonban, sajnos, nagyon kevés hely van elmebeteg számára.

Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni, Mautner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, — Mautner Ödön os. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 33, mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb csiraképeséggel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyak. — Különösen felemlítendő az impregnált takarmányrépamagvak és a legnemesebb gabona félék dus választéka.

A tavaszi idényre remek szép férfi divat újdonságok érkeztek. Valódi Borsalino, angol, Ita és Pichler-féle kalapok, nyakkendő különlegességek keztyűk, harisnyák és zsebkendők, sétabotok és esőernyők **Fekete Jakab** uri divat üzletében, főtér.

Eredeti husvétii tojások és öntözők alkalmas ajándéktárgyaknak olcsón beszerezhetők: Mentze Henrik újdonságok áruházában, Piac- és Szent-Anna-utca sarkán. Gyári raktár valódi angol és solingeni finom aczél árukból; zsebkések, kerti kések és ollók, borotvák, önműködő borotváló készülékek, utazó cikkek, kiegészítők és bőröndök; pénz-, szivar- és cigarettatárcák; fésűk, kefék, illatszerek, szappanok; tükrök, özélszerű háztartási és napi szükségleti cikkek; gyermekjátékok, football-labdák, tennis verők és tennis labdák, kivétel nélkül csakis a legjobb minőségben, az olcsó szabott árak minden darabon láthatók.

Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

TÁVIRATOK.

A képviselőházi ülése.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —
(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

Budapest, márczius 23.

A képviselőház mai ülésén **Bartha Ödön** szól először az Olaszországgal és Németországgal kötendő kereskedelmi szerződési tárgyalásokra adandó felhatalmazási javaslatához. Javasolja, hogy a pénzügyi bizottság mellőzésével tűzzék ki napirendre.

Előadó ezzel ellentétes álláspontra helyezkedik, mire **Bartha** indítványát elveti a Ház és előadó javaslatát elfogadja.

Kaas Ivor báró támadja a kormányt. Kijelenti, hogy ilyen kormányt nem bizalommal nem viseltetik s nem szavazza meg a költségvetést.

Nessi Pál szól ezután a javaslatához, s a civilista felemelése ellen szól. Kijelenti, hogy a **Kossuth-párt** minden erejéből meg fogja támadni a civilista felemelésre vonatkozó törekvéseket.

Lukács pénzügyminiszter válaszolt a többek közt kijelenti, hogy a kormány olyan adórendszerrel fog gondoskodni, mely alkalmas lesz a létminimum biztosítására.

Ezután az 1903. évi költségvetést általánosságban, majd részleteiben is elfogadták s ezután a Horvátországgal kötendő provizorium tárgyalására térnek át. Első szónok **Szederkényi Nándor**.

Orosz-japán háboru.

Tokioból jelentik, hogy egyik itteni lapot, mely a háboru ellen foglalt állás-

pontot, beszüntették s a lap szerkesztőjét és kiadóját, a ki élesen támadta a háboru pártot, letartóztatták.

Pétervár, márczius 23. A Bajkál-tavon a csapatok átszállítása sérényen folyik s most már nem ütközik olyan nehézségekbe. A tengelyen szállítandó szükséges anyagokat már átszállították s az utolsó mozdony tegnap ment át a tulsó partra.

Képviselőválasztás Nagylakon.

Budapest, márczius 23. Nagylakon ma van a választás. Ide érkezett jelentések szerint **Kristóffy József** szatmári főispán erősen korteskedik **Haász Antal** kormánypárti jelölt mellett. Az ellenjelöltje **Nagy Sándor** Kossuth-párti jelölt. Délelőtt 10 órakor a szavazatok aránya a következő volt.

Haász Antal 334.

Nagy Sándor 434.

Elég halt nagybirtokos.

Budapest, márczius 23. Just Gyula országos képviselő édes apja, Just István 83 éves korában ma meghalt. Just István tekintélyes nagybirtokos volt, a ki 1848-ban főszolgabírói tisztséget viselt.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen” távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

Márczius 23.

Készaru: változatlan.

Buza áprilisra	8 10—8 11
Buza októberre	8 13—8 15
Buza májusra	8 08—8 10
Rozs áprilisra	6 47—6 48
Rozs októberre	6 52—6 54
Zab áprilisra	5 36—5 38
Zab októberre	5 55—5 57
Repeze augusztusra	10 50—10 60
Tengeri májusra	5 18—5 19

Időjelzés.

márczius 23.

Meteor jelenti: A 9-iki csomópontot követőleg jelzéseimnek megfelelőleg pár derültebb és kellemetesebb napunk következett, a 11-iki valószínűs távaszi napfényvel és meleggel. A mint azonban a 14-iki csomópont érvényesíteni kezdte hatását, mely 24, sőt többször 48 órával előbb vagy utóbb is jelentkezhetik, azonnal eltűnt a tavaszi meleg s a csomópont hideg jellegének megfelelőleg már 12-én este lehült a levegő. E nap hideg jellege azonban még abban is érvényesült, hogy éjjelre a fagypontra szorította le légkörünk hőmérsékletét, mely deret és gyenge fagyot hozott. Második felében már enyebb jellegű, de még mindig változatos időt jeleztem, miután a csomópontok nagyobb száma zavarólag hat és a valódi tavaszi állandó idő beálltát késlelteti. Ennek megfelelőleg a 15-iki csomópontmentes nap szép enyhe tavaszi nap is volt, de ezt már a 16—17-iki csomópontnak hatásai megzavarták, újra leszalítva a hőmérsékletet + 2, 3° C-ra s esős borulatot idéztek elő. Az állandó, tartós tavaszi időjárás még ezután sem remélhető, egyrészt a csomópontok mennyisége, másrészt pedig mivel a 20—24-iki csomópontok még kissé hideg jellegűek s csak a 27-ikén várható oly erős kitérés a napon, hogy ez a melegebb időt van hivatva bevezetni, mit erősen segít ebben az április 2-iki, a melyek hatáskörében vi-

har vagy nyári zivatar is valószínű. Az abnormis változások azonban ezzel még nem érnek véget, mivel az április 10-iki hideg jellegű csomópont még zavart fog előhozni s nem lehetetlen, hogy fagypontra is süllyeszti a hőmérsékletet, legjobb esetben azonban legfőkébb csak hűvösebb esőt hoz, miért is a szőlőgazdák jól teszik, ha a metszéssel nem sietnek nagyon. — Ezt követőleg április hónap enyhének, melegnek ígérkezik és csomópontjai legfőkébb ezen jellegben vagy szélben hoznak változatokat. Veszedelmes nap a gazdákra nézve május 8-ika hideg jellegű fogva, ha valamely napkitérés nem enyhíti azt. Márczius hó hátralevő csomópontjai: 24., 26., 27., 29., 31-re esnek.

A japán nő toiletteje.

Most, mikor a kis sárga emberek váratlanul hősi babérokat gyűjtöttek a harcmezőn, a nők érdeklődése önkénytelen a japán asszonyok belső élete felé fordul. Ismerni szeretnék őket, hős uruk és parancsolójuk életpárját és érdeklődünk minden szokásuk iránt. Asszonyt pedig mi érdekelhetne jobban, mint diadalmas szépségének legerősebb fegyvere: a toilette.

A japánok legfontosabb ruhadarabja a kimona, az a nyilott, bő kabát, melyet jobbról balra átvetnek és derékban egy övvel lekötnek. A kimona külsejében kifejezi viselője rangját és szövege, szabása teljesen e szerint alakul. A szegénysorsúak vászonból viselik és ezeknél csak térdig ér, a gazdagok ellenben főleg selyemből és uszályosan készítik és első szélét vastag, gyapottal bélelt sávval szegik be. Az elegáns asszonyok egész sor kimonát öltenek egymás fölé, a szerint, a mint ezt az éghajlat vagy évszak megköveteli.

A kimona ujjá egészen másként van szabva, mint a mi ruhánk ujjá. Nyílása alul nem kerek és csőforma, hanem hosszas hasíték, a mely félig be van vonva, mert egyszersmind zsebknek is szolgál. Ide rakják a japán nők azokat a finom, puha papírokat, a melyek náluk a zsebkendőket helyettesítik. — Mivel ezek az ujjak többnyire nagyon hosszúak — a földig is leérnek — sok minden fér el bennük, többek között a japán nő apró toilette-dobozai is. Jelentős szerepet játszanak ezek az ujjak a női kacérság terén. A szegénylős japán bakfisek piruló arcukat rejtik beléjük, nagyon bájos mozdulattal.

Az övek nehéz selyemből vannak. Háttul pillangószerű oszokorra kötik, a melynek két vége a földig leér. Többnyire nagyon élénk színekben készülnek és a végük himzett. A fehérneműt nem ismerik a japánok, a mi az európai fogalmak szerint kissé különös dolog. Mindamelett kevés nép oly kényes tisztaság tekintetében, mint éppen ők.

Hajukat a japán nők rendkívül gondozzák s a ki ezt nem teszi, általában megvetéssel találkozik. A hajápolás jelentőségét abban kell keresnünk, hogy az asszonyok tisztán a hajviselet révén fejezik ki az egymás között fennálló karkülönbséget. Közös a hajdiznek csak az a vonása, hogy minden nő egyenesen kifésült a haját és a homloka mindig szabadon marad. Bodrozott és süttött haját a japán nő nem visel, de egykor szokásos volt a kibontott hajviselete.

A fényes, szépen fésült haját sok hajtüvel tűzik tele. Ezek fémből vannak, gyümölcs-, virág-, madár- és rovarmintákat mutatnak. Ők egyszersmind a japán nő egyedüli ékszerei, mert ott semmi más ékszert nem viselnek.

A kendőzést művészi tökélyre vitték a japán nők. Rizspor helyett a jalapa fehér lisztesporát használják, behintik vele orczukat, nyakukat, sőt vörös festékkel a fülcim-pájukat is kipirosítják. Hogy ezzel a már elszállt fiatalságot akarják Japán divathölgyei visszavarázsolni, azt már régen tudjuk. —

Ajkukat pirosítják, megaranyozzák és zöld színűre is kifestik, a mi kissé különös hatás-sal van a szemléltetőre.

Fogaik ápolására nagy gondot fordítanak, de ennek meg is van a kellő eredménye. Szép fogukat most soká megőrzik, mert a kultúra eltörölte azt, — náluk évszázadokig fennálló szokást — hogy minden férjes asszonynak feketére kellett a fogát festenie. Ezt a barbár szokást most elhagyják.

A japán asszony lábbelije durva harisnyából és szandálokból áll, ez utóbbiakat a zselalmából vagy finom nádból fonják, elől vászonrész van rajtuk, mely egészen a lábujjhegyig leér.

A szandálokat különben mindig a külsőnél levetik és csakis harisnyán lépnek a szőnyeget pótló szalmagyékényre.

A japán viselet fontos alkotórésze a legyező; férfiak is viselik. Japán feljegyzések szerint a legyezőt már 670-ben Krisztus születése után ismerték. A legelső legyező huszonöt vékony deszkadarabból állt, melyeket vékony selyemzsinórok fűztek egymáshoz. A most szokásos legyezőknek bambusz-nád és finom papír adja az anyagát, különben nálunk is eléggé ismerték már. Leginkább Tokióban készülnek, de szállításuk már nagy nemzetközi forgalomra lett.

A japán történelemben jelentős szerepet játszik a legyező, a költők sűrűn, szinte állandóan megéneklék szereplését és a szin-padi előadásoknak szinte nélkülözhetetlen kelléke. Oly kecsesen tudnak vele bánni, kezelése oly kifejező, hogy valóságilag egy teljes nyelvet pótol. Kivitelük ezerféle, a sablon veszélyrel fenyegeti, de sokban nem tudta megőrizni eredetiségét.

A nap és eső ellen óriási ernyőkkel védekeznek a japánok. Virágoktól, madarak-tól ékes, erősen olajos papírt huznak a vékony bambuszvesszőkre és a libegő pillék árnyékában vígan daczolnak az idő minden viszontagságával.

A japán toalette leírása nem volna tökéletes, ha meg nem emlékezném arról a már-már kiveszőben levő szokásról, hogy a bőrüket a japánok még most is tetoválják. Csak hogy ők ebben más módszert követnek a vademberekénél. Míg azok egyenletes, szimmetrikus mintákkal ékesítették testüket, a japánok igazi képeket, egész virágbokrokat és a mult hőseinek képmását karcolatják a bőrükre. Ezt a szokást azonban lassanként eltűnteti a moderu kultúra üdvös behatása.

S. B.

VEGYES HIREK.

* **Fairtás villamosság.** Franciaország néhány erdejében kísérleteznek a fának elektromosság útján való kivágásával. Az eljárás abból áll, hogy egy platinadrótot a villamos áram segítségével izzásba hoznak és aztán fűrészfűrészmódjára használják. Ezen módon a fát sokkal könnyebben és gyorsabban lehet ledönteni, mint egy közönséges fűrészzel, azonkívül fűrészporszem sem képződik és az a csekély szénesezés, melyet a drót okoz, még előnynyel is jár, a mennyiben konzerválja a fát. A munka mintegy nyolczadrész annyi időt vesz igénybe, mint a régi eljárás. Alighanem azonban csak a nagykiterjedésű francia sarjerdők vékony faanyagát döntik ily módon.

* **Szerencsétlen lővés.** A kézdivásárhelyi honvédségi laktanyában szobaczellővésben gyakorolták magukat a honvédek. A mikor Ferencz Károlyra került a sor, a legény célzott s abban a pillanatban, hogy elsült a puskája: Boldizsár József, szentkatolnai honvéd, a ki a padlóról üres töltényeket szedett, felemelte fejét s a parányi apró ólomszem a szerencsétlen ember halántékába furdost. Egy sóhajlás s a katona

meg volt halva. Ferencz Károly kétségbeesve rohant pajtásához, de már sem ő, sem az orvosi beavatkozás nem segített a szerencsétlenségen, a mely a honvédek között mély sajnálkozást keltett mindkét legény iránt.

* **A kigyóméreg ára.** Ausztrália benszülőtteinek van egy nagyon jövedelmező foglalkozása, a melyik azonban a világ minden kereset forrásai között a legveszedelmesebb. Ez a kigyóméreg-gyűjtés. Egy angol lap állításai szerint ugyanis a kigyóméreg nagyon keresett árucikk a vegyészknél, a melyet gránokban mérnek fel, mint például a gyémántot vagy a rádiomot. Egy font kigyóméreg ára állítólag 100,000 korona lenne, sőt néha még drágább.

* **Mennyi gyujtót fogyasztanak a francziák.** A gyujtó, a mely Franciaországban éppen oly monopolium, mint nálunk a dohány, a mult esztendőben kerek 25 millió franknyi jövedelmet hozott a gallus államkincstárnak. Az ezen idő alatt eladott gyujtósálak (tehát nem skatulyák) száma 38 milliárdra rugott, a minek következtében egy-egy ember évi fogyasztása 970 gyufa volt. Naponkint tehát egy-egy francia ember nem fogyasztott többet három gyujtófánál.

SPORT.

Díjlövés Pusztaszent-Lőrinczen.

Szemere Miklós országgyűlési képviselő, az ismert sportférfiu, ki a képviselőházban már több beszédében hangoztatta a lövészetű ügyesség fontosságát a mai hadviselésnél, hazánk hadi képességének emelésére az ifjuság figyelmét és érdeklődését akarja a lövészetre felhívni s e cél elérésére nagy anyagi áldozatokat is hoz. A mult évben p.-szt.-lőrinczi birtokán — a fővárostól villamos vasuti közlekedéssel 20 percnyire — a legmodernebb igényeknek megfelelő lövőházat építtetett 10 lőállással, 300 m. maximális lőtávolságra berendezve s ugyanakkor egyszersmint egy ott rendezett nemzetközi junior cél-lövő versenyre 5000 korona díjat tűzött ki. Ugy ezen május 4-én tartott, mint az októberben megismételt lövőverseny a külföld és hazánk legjobb lövőinek találkozó helye volt. Eddigi lövősportunk elhanyagolását mutatja, hogy mindkét versenyen az elsőséget az osztrákoknak kellett átengednünk. De már a második versenyen mutatkozott a haladás, mert míg a májusi versenyenél az első magyar csak a hetedik volt, addig az októberi versenyenél már a harmadik helyre küzdöttük fel magunkat. Az ez évi májusi lövőverseny résztvevők száma tekintetében még nagyobb sikerűnek ígérkezik az eddigieknél, egy részt mivel kitűnő angol lövészek ígérték meg részvételmüket, másrészt mert a szintén Szemere Miklós által Budapesten létesített lövésztanfolyam számos jólővőt képez ki s így alapos reményt nyújt arra, hogy a nagy díj ez évben itthon marad. A versenyt a Budapesti Egyetemi Athletikai Club rendezte, mely e célra dr. Széll Lajos elnökségével külön bizottságot szervezett. A bizottság még e héten szétküldi a világ minden részébe az érdeklődő sportköröknek a magyar, német, francia és angol nyelven kinyomtatott versenyfeltételeket. Esetleges felvilágosításokkal a rendező bizottság (Budapesti Egyetemi Athletikai Club, VI. Központi Egyetem) szolgál.

Nyilvános nyugtázás.

A debreczeni református jótékony nőegylet által 1904. febr. 6-án rendezett közvacsorával egybekötött táncmulatságra adományoztak:

Szabó Kálmáné ivén: Kardos Lászlóné 4 korona, dr. Legányi Gyuláné, Tóth Gyuláné, Györfly Aladárné 2-2 korona, Vecsey Zoltánné, Zádor Lajosné 4-4 korona, Tóth Aurélné 3 korona, Kaszanyitzky Endréné 6 korona, Szabó Anikó, Nagy Elekne 2-2 korona. Sesztina Jenőné ivén: Szabó Miklósné 6 korona, Teleki Béláné 5 korona, Varga Károlyné 4 korona, Ujfalussy Józsefné 10 korona, Kovács Gyuláné 2 korona, Bosznay Istvánné 4 korona, dr. Tüdös Jánosné 6 korona, dr. Tüdös Kálmánné 4 korona. Veszprémy Zoltánné ivén: Füleky Pálné 4 korona, dr. Kola Jánosné 6 korona, Benyáts Emilné 2 korona. Felül-fizettek: Veressné Szathmáry Teréz 10 korona, Riesz Lipótné, Vértessy Lajosné 4-4 korona, Csanak János 20 korona, Haranghy Sándor és neje Kállay Erzsébet 10 korona, N. K. 8 korona, Török Péter (tanár) 6 korona, Molnár Ambrusné 2 korona, Ericz Ernőné, Jánossy Zoltán 5-5 korona, Martinek Ferencz 2 korona, Dozza honv. hadn., dr. Ujlaki Hugó 4-4 korona, Csanak József 10 korona, Reichman Ármán 20 korona, Vecsey Imre 6 korona, öz. Varga Ferenczné 4 korona, Péter Gáborné, dr. Hunfy Gyula, Rózenfeld Jenő, dr. Weinberger Sándor 2-2 korona, Liszka Nándorné 10 korona, Eperjessy István 10 korona, K. Tóth Kálmán 3 korona, Sinka Sándor 6 korona, S. Szabó József 6 korona, Berger Jenőné 6 korona, Csicsó Lajosné 5 korona, Tóth Ferencz tanár 4 korona, öz. Szabó Sandorné 4 korona, öz. Báthory Sandorné 5 korona, öz. Hegyi Mihályné 10 korona, Balogh Ferencz 4 korona, dr. Kola Jánosné 10 korona, Debreczeni Jenőné 2 korona, dr. Kardos Samu 10 korona, Gyémánt Samuné 30 korona, Fráter Erzsébet 4 korona, Mayer Emilné 4 korona, Reiner Mór 2 korona, Lestyán Adorjáné 4 korona, Cselczy Gyuláné 5 korona, Széles Ilona 2 korona, Márton Imréné 4 korona. Mindezen adományokért, valamint mindazokért a fáradságokért, melyeket a fényes siker érdekében egyesek kifejtettek, hálás köszönetet mond az egylet nevében, Debreczen 1904 Szücs Kálmán, pénztáros.

REGÉNYCSARNOK.

Csárdai történet.

Irta: Harangi József.

(18)

A kántor utóbbi szavait igen jó tréfának találta a csapláros, nevetett rajta még akkor is, mikor az ivóba visszament. E nevetés nagyon feltűnt a temetőőröknek, mert ilyesmi nagyon ritka dolog volt Jankónál, kivált az éjjeli órákban. Még Strossmann sem állhatta meg kérdés nélkül.

— Na, mit röhögsz, te fakutya? Tán jól felvizelted a borodat, annak örvendesz?

— Nem én, hanem annak, hogy a kántor beleesett a szemégtödrbe és nem tud kimászni. Menjen Kaszás uram, segítsen rajta, mert különben ott fagy meg.

Kaszás Máté elhagyta az ivót, Strossmann pedig az elébe helyezett borból egy nagy pohárral töltött magának és megitta. Azután megivott egy másikkal is.

— Jó borod van, hordóhasu, — szólt — csak egy kicsit hordózi. Nem tétél bele valamit?

Jankó legokosabbnak találta, ha semmit sem felel, csak a vállait huzza föl és ereszti le. A parancsnok most már lassan szücsölve itta ki a harmadik pohár bort; az üveg fenekén alig maradt még két pohárnyi. E közben a kántor és temetőcsész visszajöttek az ivóba.

— Hallod-e te, temetőcsész, — mondá Strossmann hirtelen Kaszás Máté felé fordulva — nem láttál e két csendőrt az éjszaka?

— Nem volt szerencsém hozzájuk — felelé Máté.

— Ebben a csárdában sem fordultak meg hé, csapláros?

Jankó nem szolt semmit, de finnépelyes komolysággal rázta a fejét.

— Megfoghatatlan, pedig hogy ráparancsoltam a gazemberekre. De micsoda bor lehet ez, a miből ittam? Mintha nehezédnek a szempilláim.

Gondolatokba merülve bajtotta fejét a tenyerébe, ingadozni kezdett ültében, szemei önkénytelen lecsukódtak.

— Mákony! — kiáltá hirtelen föl-emelkedve — mákony az, a mit ittam! Gazember, ugy-e mákonyt kévertél a boromba?

Pisztolya után kapott, de keze erőtlennül hanyatlott le. Énekes Mátyás mellett termett, megragadta két karját, a temetőcsész hurkott lökött az ökleire, Jankó pedig a két lábát rántotta ki alóla, úgy, hogy elterült a földön. Egy perc alatt keze, lába össze volt kötözve, mindennemű fegyvere elszedve tőle; maga pedig a mákony hatása alatt mély álomba merülve feküdt az asztal mellett.

— Ez a miénk, — szolt Mátyás — most már induljunk vele a sirbolt felé. Fékkettőre van éjjél után, igyekeznünk kell, mert Jenő gróf még ez éjjél távozni fog a sirboltból.

VI.

Jankó és Kaszás Máté fölverték a parancsnok testét, kiléptek vele a csárda ajtaján, melyet a kántor gondosan bezárt, megindultak a temető felé. Mátyás vagy száz lépéssel előbb járt, mint a másik kettő, hogy véletlenül meg ne lepje őket valaki.

Senki sem mutatkozott az országuton, csendesség volt mindenfelé. A téli fergeteg lecsendesült már, nem dühöngött a szél, de hamuszínű fellegek borították az eget, nagy pelyhekben, sűrűn omlott alá a nesztelen hó és vastagon beborította a földet.

— Az idő is segítségünkre van, — dűnyögé a kántor, — eltakarja a nyomunkat. Így jó, legalább ha valami baj lenne holnap, nem lesz árulókká a lábunk.

Megérkeztek a sirbolthoz s most állott elő a legnehezebb feladat: hogyan jussanak be? Megpróbáltak kiáltozni és dörömbölni, de semmi sem mozdult alant és nem felelt senki.

— Ez nem vezet célhoz, — mondá a kántor, — másképen kell bejutnunk.

Körüljárta az épületet s egy helyen lyukat fedezett föl rajta, közvetlen a föld színén, hol a külső csarnokba a levegő és világosság behatolt. Megmérte a lyukat; két arasz volt a hossza és másfél a szélessége.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, szerdán, márczius 23-án, bérlet 146-ik szám „B”

Lady Windermere legyezője.

Színmű 4 felvonásban.

Holnap, csütörtökön, márczius hó 24-én, bérlet 147. szám „C”

Klenovits György bucsuja:

Don Caesar De Bazan.

Színmű 5 felvonásban.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 kr. 8 fillér.

A HIREs Darvas-féle Ezerjó bor, kapható: Kertész Miklós fűszer- és csemegeüzletében Csapó-u. 5.

BRAZAY FÉLE SÓSBORSZESZ

NACY ÜVEC ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEC ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ MELLEKELVE VAN!

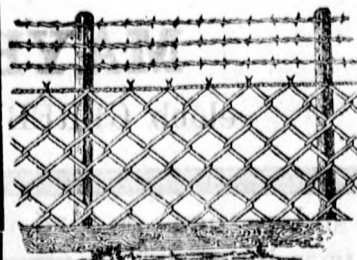
Bor-eladás.

Nagyméltóságú gróf Zselénski Róbert ur nyirvasvárii (u. p. Nyirbátor) szőlőszetében 1902. évi termésből 190 hektoliter bor van eladásra.

A bor ára vevő hordójába helyben átvéve, — nyirbátori vasuti állomásra szállítva, hektoliterenként ára 26 kor. Nagyrésze Olasz-risling.

Neubauer János

sodrony-szövet, fonat- és szitaárú gyára Debreczen.

Készít ezüst éremmel kitüntetett szabadalmazott acél-sodrony kocii ülést, ruganyos ágybetétet, rostaszöveteket, sodrony-kerítéseket, kertek, szőlőtelepek, fáczános erdők és sirok bekerítésére, baromfi házakat, szállítható baromfi ketreczeket, sirkerítéseket a legszébb kivitelben, sodrony betétű kapukat nyaralókban. A legcélszerűbb sodrony lábtörlőket, fehér- és vörössodronyból. Gőzgépekhez szikrafogók, ablak- és pincze rostélyokat, szóval sodronyból minden kigondolható dolgokat. — 1873. év óta százakra menő előismerést nyertem, valamint sok kiállítási kitüntetésben részesítettek szép és jó munkámért.

Pártolását kérve, vagyok teljes tisztelettel

NEUBAUER JÁNOS.

Kívánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Államilag oltalmazott lucerna és Boheremag. eredeti északnémetországi takarmány repamgvak valamint vetemény- és virágmagvak legjobb minőségben snapi áron kaphatók

Deusch Albert es Fia

magkereskedésében, Hatvan-utca 9-dik szám.

Egy jó csésze tea kedvelők, kérjétek mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját

Indra tea

Melange a legfinomabb China, India és Ceylonból. Valódi csak eredeti csomagban. Rak-tárok a felragaszokon láthatók.

Indra Tea Import Company Triest.

Főraktár Debreczenben:

Kontsek Gézánál.

Ügynököket keres

ta 25 év óta fennálló, 6-szor éremmel ki-tüntetett teke-gyár, ugy a saját gyártmányainak, mint néhány ujdonság, vendég-lőkben szükséges játékszereknek, magas provizió melletti terjesztésére. Ajánlatok referenciák közlése mellett, — e címre küldendők:

Klemt C. Braunau i. B.

Teke-árakra nézve a megrendelések gyűjtését magánházakban, 1903. január 1. óta a csász. kir. minisztérium megengedte.

30 év óta Első minőség.

Évi készítmény 49.000 kerékpár.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.
Hillman, Herbert & Cooper,
(The Premier Cycle Co. Ltd.) Coventry (Angol-ország), EGER I. B., Nürnberg-Döcs.

ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

BUDAPEST, V. KERÜLET, VÁCZI-KÖRUT 32. SZÁM,

ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű gőzcséplőkészleteket, ipari czélokra alkalmas Compound lokomobilokat.

Millenium fűkaszáló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeket, valamint egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Kerületi képviselő: HARTSTEIN KÁLMÁN Debreczenben.

Tavaszi
minta gyűjteményünk
a legújabb

ruha-kosztüm és
blouz szöveteinkből

a n. é. közönség
rendelkezésére áll.

Bosznay J. és Társa

divatáruháza

Debreczen, Kossuth-utca 5.

Magvak nagy raktára Debreczenben,
KONTSEK GÉZÁNÁL, Kossuth-utca.

Valódi erfurti konyhakerti és virágmagvak direkt behozatala a legelső világhírű forrásokból.

Gazdasági magvak a legjobb fajtisza és magas csira-képességű minőségben. Luczerna, Lóhere, quedlinburgi és hazai Takarmányrépát, disz-, pázsit- és réti fűmagvak nagy választékban. Bükküny, Csibehur, Czukorezirok, Muhar stb.

Kertészetemből:

mindenaemű évelő virágövek, virág és konyhakerti termények plántái, virághagymák és gumók nagy választékban.

Remek Chrisantemum tövek 10 drb 2.80. Ujdonságok 10 drb 5 korona. Legszebb Cactus Györgyikék (Georginák) 10 drb 3.60 kor. Japáni liliumok, tubarózsák, Begoniák, Japáni Iris, Orczy és orchidea virágu Casmák, igen olcsón. Nagy képes árjegyzék kívánatra.

Friss töltésű ásványvizek.
Asztali-, gyógy- és csemege-borok.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a „GERÉBY FÜLÖP UTÓDAI“ czég üzletét megvettem és azt törvénytékileg bejegyezve,

Máyer Jenő

név alatt tovább vezetem.

Üzletemet a legmodernebbül rendeztem be s úgy

fűszer-, anyag- és festék-,

valamint csemege-osztályát a legjobb minőségű, friss áruval szereltem fel.

Minden törekvésem oda fog irányulni, hogy pontos és figyelmes kiszolgálás, jó minőségű árú és jutányos árak által, a nagyérdemű közönség bizalmát és pártfogását kiérdemeljem.

Számos megkeresést kér,

mély tisztelettel

MÁYER JENŐ,

előbb GERÉBY FÜLÖP UTÓDAI.

Naponta friss, valódi prágai sódar, thea- és főző-vaj. Minden szombaton friss bécsi virstli.

Debreczen, nyomtatott a város könyvnyomdájában. 1904.

Eredeti csiraképes, ólmozott, luczerna, lóhere, répa, valamint konyhakerti és virágmagvak

Inoleum és borostyán szobapadló mázok, parketviaszok, a legjutányosabbak